

Національна академія аграрних наук України
Інститут овочівництва і баштанництва

Положення
про виявлення та запобігання академічного плагіату в
Інституті овочівництва і баштанництва НААН

Схвалено рішенням Вченої Ради ІОБ НААН
від 25.09. 2018 року протокол № 11

Селекційне-2018

ЗМІСТ

1. Загальні положення	3
2. Поняття плагіату і його форми	3
3. Рекомендації щодо профілактики академічного плагіату	5
4. Порядок перевірки на академічний плагіат	5
5. Відповідальність за академічний плагіат	7
6. Порядок подання апеляції та її розгляд	8
7. Прикінцеві положення	8
Додаток 1	9
Додаток 2	10
Додаток 3	11

1. Загальні положення

1.1. Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в Інституті овочівництва і баштанництва НААН (далі - Положення) розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту» та Закону України «Про авторське право і суміжні права», Цивільного кодексу України, Статуту Інституту овочівництва і баштанництва НААН, Кодексу академічної доброчесності Інституту овочівництва і баштанництва НААН з метою запобігання плагіату в наукових, навчально-методичних працях докторантів, аспірантів, наукових та науково-педагогічних працівників Інституту овочівництва і баштанництва НААН (далі - Інституту).

1.2. Положення є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.

1.3. Положення спрямоване на формування академічної етики та поваги до інтелектуальних надбань і покликане сприяти впровадженню практики належного цитування через визначення поняття та форм плагіату, методів запобігання його поширенню, процедури розгляду та фіксування фактів плагіату, а також формалізації можливих наслідків його вчинення у межах Інституту.

1.4. Положення включає процедури та заходи: а) не сприйняття академічної нечесності; б) створення умов, що унеможливають академічний плагіат; в) виявлення академічного плагіату в наукових статтях, монографіях, дисертаціях, наукових виданнях; г) притягнення до відповідальності за академічний плагіат.

1.5. Положення розповсюджується на наукові та навчальні праці, наукових та науково-педагогічних працівників інституту, докторантів, аспірантів.

2. Поняття плагіату і його форми

У даному положенні використовуються терміни у таких значеннях:

2.1. Академічний плагіат – оприлюднення у письмовій або електронній формі (частково або повністю) наукових результатів, отриманих та оприлюднених

іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання.

2.2. Автор – фізична особа, творчою працею якої створено твір.

2.3. Твір – інформація, як результат наукової чи навчально-методичної діяльності конкретної особи (чи у співавторстві), представлена на паперових носіях або в електронному вигляді у мережі Інтернет чи оприлюднена на офіційному веб-сайті (монографія, посібник, навчальне видання, стаття, препринт, автореферат, рукопис дисертації).

2.4. Цитата – порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого (оприлюдненого на офіційному веб-сайті) твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерело цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілішими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

2.5. Різновиди плагіату:

- 1) видання виконаної іншим автором роботи за свою без внесення в неї жодних змін;
- 2) дослівне копіювання фрагментів тексту (від фрази до набору речень) без належного оформлення цитування;
- 3) внесення незначних правок у скопійований матеріал (пере формулювання речень, зміна порядку слів у них тощо) та без належного оформлення цитування;
- 4) представлення суміші власних і запозичених аргументів без належного цитування;
- 5) парафраза – переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту; сутність парафрази полягає в заміні слів (знаків), фразеологічних зворотів або пропозицій при використанні будь-якої авторської наукової праці (збереженої на електронних або паперових носіях, у тому числі розміщеної в мережі Інтернет).

б) компіляція – створення значного масиву тексту без поглибленого вивчення проблеми шляхом копіювання тексту із низки джерел без внесення в нього правок, з посиланням на авторів та «маскуванням» шляхом написання перехідних речень між скопійованими частинами тексту.

3. Рекомендації щодо профілактики академічного плагіату

3.1. Попередження плагіату в академічному середовищі Інституту здійснює відділ наукових кадрів, аспірантури та правового забезпечення інституту шляхом проведення комплексу профілактичних заходів, які полягають в:

- інформуванні здобувачів вищої освіти, викладачів і науковців про необхідність дотримання правил академічної етики та підвищення відповідальності за дотриманням норм цитування;
- щорічному проведенні для докторантів і аспірантів лекцій з питань наукової етики та недопущення академічного плагіату;
- ознайомленні здобувачів вищої освіти, викладачів та науковців із цим Положенням через офіційний Web-сайт інституту.

3.2. Наукові керівники та консультанти в обов'язковому порядку ознайомлюють з цим Положенням здобувачів вищої освіти та докторантів на всіх етапах виконання наукових робіт, контролюють та попереджують факти академічного плагіату.

4. Порядок перевірки на академічний плагіат

4.1. Перевірці на академічний плагіат підлягають:

- тексти дисертаційних робіт і авторефератів, організацію перевірки яких забезпечує голова спеціалізованої вченої ради;
- тексти рукописів статей, тез доповідей, які надходять до редакцій наукового видання «Овочівництво і баштанництво» або оргкомітетів заходів наукового та науково-методичного спрямування (конференцій, семінарів тощо), організацію перевірки яких забезпечує відповідальний секретар редколегії

наукового видання, керівники структурних підрозділів, які організують відповідні заходи;

- щорічні звіти здобувачів вищої освіти щодо їх наукової діяльності, навчальні та науково-методичні праці, організацію перевірки яких забезпечують фахівці інституту, призначені наказом директора. Перевірку на академічний плагіат щорічних наукових звітів здобувачів вищої освіти здійснює за участі наукового керівника.

4.2. Перевірка зазначених у п. 4.1. матеріалів проводиться згідно інструкції (Додаток 1 до Положення) за допомогою програмно-технічних засобу (Додаток 2 до Положення) з визначенням унікальності роботи. При цьому використовується така орієнтовна шкала (у відсотках до загального об'єму матеріалу):

Для дисертаційних робіт та авторефератів:

- висока унікальність, робота допускається до захисту – 90 – 100 %;
- середня унікальність, робота потребує доопрацювання та повторної перевірки – 70 – 89 %;
- низька унікальність, робота потребує доопрацювання та повторної перевірки – 51 – 69 %;
- низька унікальність, робота відхиляється без права подальшого розгляду – 50 % і нижче;

Для наукових, навчальних та науково-методичних праць (статті, монографії, підручники, навчальні посібники та інше):

- понад 80 % – текст вважається оригінальним;
- від 60 до 80 % – оригінальність тексту задовільна, слід перевірити наявність посилань на першоджерела;
- від 50 до 60 % – матеріал відправляється на доопрацювання;
- менше 50 % – матеріал до розгляду не приймається.

4.3. Перевірка документів на наявність плагіату проводиться для електронних варіантів, представлених у форматах: *.rtf (RichTextFormat), *.doc (Word 97 – Word 2003), *.docx (Word 2007). Фотографії подаються у форматі JPEG (.jpeg). Письмова робота вводиться повністю, починаючи з титульного аркушу і включно з додатками.

4.4. Для підвищення об'єктивності перевірки унікальності роботи застосовується програма пошуку і виявлення плагіату **Unicheck** (договір » про надання послуг з ТОВ «АНТИПЛАГІАТ»).

4.5. Результати перевірки на академічний плагіат наукових праць оформляються довідкою (Додаток 3 до Положення).

4.6. Особа, яка виявила академічний плагіат (компіляцію) у творах, що є науковими роботами (монографія, підручник, навчальний посібник, стаття, тези, препринт, дисертація) службовою запискою повідомляє про це заступника директора з наукової роботи в Інституті.

5. Відповідальність за академічний плагіат

5.1. Докторанти, аспіранти, наукові та науково-педагогічні працівники, що публікують наукові та методичні праці, несуть особисту відповідальність за коректну роботу із джерелами інформації; за дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; за порушення загальноприйнятих правил цитування шляхом прийняття правил цитування та наукової етики, представлених у цьому Положенні.

5.2. Голова спеціалізованої вченої ради, відповідальний секретар редколегії наукового видання, наукові керівники несуть відповідальність за перевірку робіт у встановлені строки, допуск робіт до попереднього захисту і друку, а також за прийняття рішення про доопрацювання та повторну перевірку на плагіат.

5.3. Зазначені в п.5.2. особи на основі «Довідки про результати перевірки на наявність плагіату в науковій праці» надають вмотивовані висновки для розгляду роботи на засіданні вченої ради інституту.

5.4. Виявлення фактів плагіату (компіляцій) у наукових працях аспірантів може бути підставою для їх не допущення до атестації.

5.5. У разі виявлення академічного плагіату в дисертації на здобуття наукового ступеня така дисертація знімається із захисту незалежно від стадії розгляду без права повторного захисту.

5.6. Виявлення фактів академічного плагіату (компіляцій) у роботах науково-педагогічні працівники може бути враховано при продовженні дії трудового договору (контракту) на займаній посаді.

5.7. Відповідальність науково-педагогічних, наукових та інших працівників інституту за академічний плагіат визначається їхніми посадовими інструкціями.

6. Порядок подання апеляції та її розгляд

6.1. У разі незгоди з результатами перевірки автор (автори) роботи має(ють) право на апеляцію.

6.2. Апеляція подається особисто автором (авторами) роботи на ім'я директора Інституту у триденний термін після оголошення результатів перевірки.

6.3. У разі надходження апеляції, за наказом (дорученням) директора створюється комісія для розгляду апеляції.

6.4. Персональний склад членів комісій формується з досвідчених та авторитетних наукових працівників Інституту.

6.5. Апеляція розглядається апеляційною комісією у тижневий термін з наступного дня після виходу наказу (доручення) директора про створення апеляційної комісії, якщо інший термін не зазначено в наказі (дорученні).

Висновки апеляційної комісії оформляються відповідним протоколом.

7. Прикінцеві положення

7.1. Положення набуває чинності (на підставі рішення Вченої ради) з моменту введення його в дію наказом директора Інституту.

7.2. Зміни та доповнення до Положення можуть вноситися наказом директора за рішенням Вченої Ради інституту. У такому ж порядку Положення скасовується.

7.3. Відповідальність за актуалізацію Положення та контроль за виконанням його вимог несуть посадові особи інституту відповідно до їх функціональних обов'язків.

ІНСТРУКЦІЯ

щодо порядку подання робіт для перевірки на академічний плагіат

Для реалізації положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в Інституті:

1. Здобувач вищої освіти, працівник інституту надає заяву (Додаток 2) та письмову роботу в електронному вигляді (див. п. 4.3 Положення) відповідальному за перевірку робіт на академічний плагіат працівнику.

2. Упродовж 2-3 днів з дня подачі матеріалів відбувається перевірка роботи. Результати перевірки оформляються у вигляді «Довідки про результати перевірки на наявність плагіату в науковій праці» і видаються автору.

3. Довідка про результати перевірки на наявність плагіату в науковій праці є підставою про допуск письмової роботи до попереднього захисту (друку) або доопрацювання.

Додаток 2
Заступнику директора
з наукової роботи
ІОБ НААН, д.с.г.н., с.н.с.
Куцу О.В.

ЗАЯВА

Я, _____
(П.І.Б., посада,)

прошу перевірити мою роботу _____
(стаття, аспірантський світ, кандидатська дисертація, тощо.....)

на тему _____
(назва роботи)

на наявність академічного плагіату. Всі запозичення з друкованих та електронних джерел, а також із захищених раніше письмових робіт, кандидатських і докторських дисертацій мають відповідні посилання. Я ознайомлений(а) з діючим Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в Інституті, згідно з яким виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску моєї роботи до захисту (друку) та застосуванні дисциплінарних заходів.

Додаток: електронний варіант роботи додається.

Дата.

Підпис

ДОВІДКА

про результати перевірки на наявність плагіату в науковій праці

Автор роботи	
Назва роботи	
Вид роботи	
Структурний підрозділ	
Науковий керівник (для аспірантів)	
Результати перевірки	
Показник унікальності тексту	
Роботу перевірено в програмі	☐ Unicheck
Показник унікальності тексту	

Відповідальний за перевірку _____

(підпис) (прізвище, ініціали)